Beslut om förlängd tidsfrist för att täcka det kumulativa underskottet

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 24.08.2026 § 184

Beredningen ekonomidirektör Helinä Saarela, helina.saarela(at)soite.fi, välfärdsområdesdirektör Mikko Komulainen, mikko.komulainen(at)soite.fi

Motiveringar

Enligt 115 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) ska ett underskott i välfärdsområdets balansräkning täckas inom två år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes. I fråga om Mellersta Österbottens välfärdsområde innebär detta år 2026.

Riksdagen godkände 29.5.2026 en temporär ändring av lagen om välfärdsområden (611/2021, ändring 411/2026, 115 a §), genom vilken det blir möjligt att förlänga tidsfristen för att täcka välfärdsområdenas kumulativa underskott fram till utgången av år 2029.

Lagen om välfärdsområden, 115 a §, förlängning av tidsfristen för täckande av underskott, i kraft 1.6.2026–31.12.2030:

Om välfärdsområdet inte inom tidsfristen enligt 115 § 2 momentet förmår täcka ett ackumulerat underskott i balansräkningen, kan finansministeriet på ansökan av välfärdsområdet fatta beslut om att underskottet ska täckas före utgången av 2027, 2028 eller 2029.
Finansministeriet kan fatta ett i 1 momentet avsett beslut, om:
1) en förlängning av tidsfristen är nödvändig för att lagstiftningen ska kunna följas,
2) det ackumulerade underskottet kan täckas inom den tidsfrist som anges i 1 mom.; och
3) välfärdsområdet har en av välfärdsområdesfullmäktige godkänd plan för täckande av det ackumulerade underskottet utan dröjsmål.

Välfärdsområdet kan göra en ansökan efter att välfärdsområdesstyrelsen har upprättat bokslutet. Ansökan ska göras före utgången av augusti det år då tidsfristen för täckande av underskottet löper ut. I fråga om Mellersta Österbottens välfärdsområde går tidsfristen för att göra ansökan ut 31.8.2026.

Ett i 122 § avsett utvärderingsförfarande i ett välfärdsområde kan med avvikelse från bestämmelserna i 123 § 1 momentet 1 punkten inledas först när tidsfristen för beslutet har löpt ut.
Verksamhetsberättelsen ska innehålla en redogörelse för hur åtgärderna för att täcka underskottet har genomförts under räkenskapsperioden och huruvida åtgärderna är tillräckliga inom tidsfristen.

Mellersta Österbottens välfärdsområde Soites ansökan om förlängning av tidsfristen för täckande av det kumulativa underskottet

Mellersta Österbottens välfärdsområde Soites kumulativa underskott från åren 2023–2025 är ungefär 27,6 miljoner euro. Utan den temporära ändringen av lagen om välfärdsområden borde underskottet vara täckt före utgången av år 2026. Underskottet kan inte täckas inom denna tidsfrist.

På det sätt som beskrivs i den bifogade ansökningen, åtgärdsplanen och resultatbanan bedöms det att det kumulativa underskottet kommer att vara täckt före utgången av år 2029. Täckandet stöder sig på Soites strategi samt på servicestrategin, beslutet om servicenivån och Soite2030-programmet, som fungerar som ett förändrings- och reformprogram, vilka gör strategin konkret. Verksamheten utvecklas i enlighet med tre strategiska mål i enlighet med strategin: 1) Starka bastjänster och ett jourhavande sjukhus, 2) En välmående och kunnig personal samt 3) Ekonomisk hållbarhet och hållbart beslutsfattande.

Åtgärderna för att täcka det kumulativa underskottet är en fortsättning på de ändringar som gjorts i verksamheten under de föregående åren. De förändringar som enligt planen genomförs under det innevarande året bidrar till att samordna verksamheten och ekonomin från och med år 2027. Dessutom planeras det att nya åtgärder genomförs under hela årtiondet. Åtgärderna har beskrivits i Soite2030-programmet och i åtgärdsplanen som ingår i ansökan om förlängd tidsfrist.

Resultatbanan 2027–2029, som ingår i ansökan om förlängd tidsfrist fungerar som ram för beredningen av budgeten för år 2027.

Bilagor:
- Hakemus kumulatiivisen alijäämän kattamisen määräajan jatkamiseksi (ansökan om förlängning av tidsfristen för täckande av det kumulativa underskottet)
- Resultatbanan till år 2029
- Ett utdrag ur välfärdsområdesstyrelsens protokoll 18.3.2026 § 50
- Ett utdrag ur välfärdsområdesfullmäktige protokoll 25.5.2025 § 24

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att den beslutar:
1. ansöka om förlängd tidsfrist till slutet av år 2029 för att täcka det kumulativa underskottet,
2. godkänna ansökningen enligt bilagan och åtgärdsplanen som ingår i den samt resultatbanan för att täcka det kumulativa underskottet.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade föreslå för välfärdsområdesfullmäktige att den beslutar:
1. ansöka om förlängd tidsfrist till slutet av år 2029 för att täcka det kumulativa underskottet,
2. godkänna ansökningen enligt bilagan och åtgärdsplanen som

ingår i den samt resultatbanan för att täcka det kumulativa underskottet.

Som bilagor:
- Hakemus kumulatiivisen alijäämän kattamisen määräajan jatkamiseksi (Ansökan om förlängning av tidsfristen för täckande av det kumulativa underskottet)
- Resultatbanan till år 2029
- Ett utdrag ur välfärdsområdesstyrelsens protokoll 18.3.2026 § 50
- Ett utdrag ur välfärdsområdesfullmäktige protokoll 25.5.2025 § 24

Beslutsförslag

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar i enlighet med välfärdsområdesstyrelsens förslag att
1. ansöka om förlängd tidsfrist till slutet av år 2029 för att täcka det kumulativa underskottet,
2. godkänna ansökningen enligt bilagan och åtgärdsplanen som ingår i den samt resultatbanan för att täcka det kumulativa underskottet.

Beslut

Ledamot Timo Sillanpää föreslog följande tillägg till ansökan om att täcka det kumulativa underskottet:

Förslag 1: Jag föreslår att det på sidan 13 vid punkt 3.3.1 "Toiminnalliset teemat ja muutoshankkeet" (Verksamhetsmässiga teman och förändringsprojekt), i tabellen "Neuvottelut 8-9/2026, suunnitellut toimet" (Förhandlingarna 8-9/2026, planerade åtgärder) läggs till i slutet av texten i andra kolumnen på raden "Järjestämisen palvelut" (Organiseringstjänster) den följande åtgärdstexten: "Valtuustoryhmille maksettavasta toimintatuesta luovutaan loppuvuoden 2026 osalta." (Det verksamhetsstöd som betalas till fullmäktigegrupperna slopas i fråga om slutet av år 2026.)

Förslag 2. Jag föreslår att det på sidan 14 vid punkt 3.4 "Suunnitellut toimet 2027-2030" (Planerade åtgärder 2027-2030) läggs till i slutet av fjärde paragrafen: ”Osana talouden tasapainottamistoimia valtuustoryhmille maksettavasta toimintatuesta luovutaan vuodesta 2027 alkaen.” (Som en del av åtgärderna för att balansera ekonomin slopas det verksamhetsstöd som betalas till fullmäktigegrupperna från år 2027.)

Förslagen understöddes av välfärdsområdesfullmäktiges första vice ordförande Pekka Nurmi, välfärdsområdesfullmäktiges tredje vice ordförande Ulpu Keränen, ledamöterna Hannu Kippo, Pia Sillanpää, Jukka Ylikarjula, Minna Koskela, Anna Nurmi-Lehto, Salo Mauri, Pitkänen Mari, Tomi Kivelä, Marko Malvisto, ersättare Tina Sulkakoski.

Eftersom tilläggen fick understöd, var man tvungna att förrätta omröstning. Som röstningsförfarande godkändes namnupprop. Först förrättades omröstning om förslag 1 och sedan om förslag 2.

Vid omröstningen om förslag 1 var grundförslaget: ansökan om förlängd tidsfrist för att täcka det kumulativa i enlighet med bilagan. De som understöder grundförslaget röstar JA och de som understöder Timo Sillanpääs understödda förslag 1 röstar NEJ. I omröstningen röstade 32 personer JA och 19 NEJ. Grundförslaget blev välfärdsområdesfullmäktiges beslut i enlighet med omröstningsresultatet. Listan över hur det röstades finns som bilaga till protokollet.

Vid omröstningen om förslag 2 var grundförslaget: ansökan om förlängd tidsfrist för att täcka det kumulativa i enlighet med bilagan. De som understöder grundförslaget röstar JA och de som understöder Timo Sillanpääs understödda förslag 2 röstar NEJ. I omröstningen röstade 29 personer JA och 22 NEJ. Grundförslaget blev välfärdsområdesfullmäktiges beslut i enlighet med omröstningsresultatet. Listan över hur det röstades finns som bilaga till protokollet.

Välfärdsområdesfullmäktige beslutade i enlighet med välfärdsområdesstyrelsens förslag att
1. ansöka om förlängd tidsfrist till slutet av år 2029 för att täcka det kumulativa underskottet,
2. godkänna ansökningen enligt bilagan och åtgärdsplanen som ingår i den samt resultatbanan för att täcka det kumulativa underskottet.

Ant. Välfärdsområdesstyrelsens första vice ordförande Tapio Pajunpää lämnade sammanträdet kl. 15:26. Ledamöterna Sanna-Kaisa Göös och Pia Leinonen lämnade sammanträdet kl. 15:27. Det hölls en paus kl. 15:45 – 15:55. Ledamot Merja Kivelä lämnade sammanträdet kl. 15:55 och välfärdsområdesfullmäktiges andra vice ordförande Asko Syrjälä kom till sammanträdet kl. 15:55.

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 26.10.2026 § 230
3245/02.02.02/2026

Beredningen

ekonomidirektör Helinä Saarela, helina.saarela(at)soite.fi,
välfärdsområdesdirektör Mikko Komulainen,
mikko.komulainen(at)soite.fi

Genom en temporär ändring av lagen om välfärdsområden (611/2021, ändring 411/2026) kan välfärdsområdena ansöka om förlängd tidsfrist för att täcka det ackumulerade underskottet, dock högst till utgången av 2029 (115 a §). Mellersta Österbottens välfärdsområdes välfärdsområdesfullmäktige godkände 31.8.2026 ansökan om förlängd tidsfrist, inklusive en åtgärdsplan (43 §), genom vilken förlängd tidsfrist söktes till 2029. Ansökan innehöll också en resultatbana fram till 2029, en servicestrategi för social- och hälsovården samt programmet Soite2030, som fungerar som ett förändrings- och reformprogram.

Finansministeriet gav 2.10.2026 Mellersta Österbottens välfärdsområde ett beslut där ministeriet beviljade området förlängd tidsfrist på två år för att täcka det ackumulerade underskottet.

Underskottet på 27,3 miljoner euro ska täckas före utgången av år 2028. Finansministeriet har under beredningen hört Social- och hälsovårdsministeriet, som bedömer att de anpassningsåtgärder som Soite har planerat kan genomföras utan att äventyra de social- och hälsovårdstjänster som välfärdsområdet har ansvar för att ordna.

Den beviljade förlängda tidsfristen kommer att beaktas i beredningen av verksamhets- och ekonomiplanen för 2027–2029 så att det ackumulerade underskottet är täckt före utgången av 2028. Förändrings- och reformprogrammet Soite2030 kommer att ha en viktig roll i att täcka underskottet, och genomförandet av programmet fortsätter systematiskt. I åtgärderna som ingår i programmet beaktas behovet av att påskynda genomförandet till och med 2028 med hänsyn till den förlängda tidsfristen.

Bilagor:
- Beslutet om förlängd tidsfrist
- Social- och hälsovårdsministeriets utlåtande

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar: 1. anteckna Finansministeriets beslut om förlängd tidsfrist till slutet av år 2028 för att täcka det kumulativa underskottet på 22,3 miljoner euro för kännedom, 2. delge välfärdsområdesfullmäktige beslutet.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade: 1. anteckna Finansministeriets beslut om förlängd tidsfrist till slutet av år 2028 för att täcka det kumulativa underskottet på 22,3 miljoner euro för kännedom, 2. delge välfärdsområdesfullmäktige beslutet.